

КАФЕДРА СКРИПКИ

Педагогічна практика

Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Скрипка

Курс	1
Семестр	1,2

Статус	<u>обов'язкова</u>
Форма контролю	<u>залік</u>

ECTS	3
Годин	90
Практичні заняття	34
Самостійна робота	56

Інформація про викладача

ПІБ	Андрієвський І.М. кандидат мистецтвознавства, професор кафедри скрипки Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського, народний артист України. Спренціс О.В. , доцент кафедри скрипки Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.
Профіль викладача	orcid ID:0000-0003-0902-444X
e-mail	archiandr@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Специфіка педагогічної практики студентів-скрипалів полягає в поєднанні високих вимог до виконавської точності з тонкою роботою з учнем. Це комплексний процес, що формує майбутнього викладача як музиканта, наставника, психолога й методиста.

Мета курсу – виховати студентів як майбутніх педагогів, які володіють сучасною методикою викладання гри на **скрипці** продовжують кращі традиції музичної педагогіки.

Завдання курсу – оптимальний вибір і практичне використання різних методів індивідуальної роботи з учнем (досвід художнього спілкування) в залежності від особистісних вікових, психофізичних і музичних обдарованості останнього. Студент виявляє програмність, зміст, технічні та художні особливості творів засобами їхнього музичного аналізу та доносить їхню сутність у найдоступнішій формі учневі, оволодіває методичними навичками правильної побудови уроку та оформленні навчальної документації.

Підготовку до педагогічної діяльності студента з учнем та заняття з педпрактики направляє і контролює викладач-консультант.

Опановуючи дисципліну «Педагогічна практика» студент повинен:

знати:

- методику початкового навчання гри на скрипці;
- принципи поступового ускладнення навчального матеріалу;

- диференційований підхід до учнів різного віку та характеру;
- розвиток моторики, координації, слуху та ритмічного відчуття;
- методiku організації домашньої (самостійної) роботи учня;
- методiku проведення уроку;
- практичні методи роботи над звуком;
- практичні методи роботи над інтонацією;
- методи роботи над артикуляцією та штрихами;
- методи розвитку художнього вібрато;
- методи роботи над гамами;
- методiku роботи над етюдами;
- методiku роботи над художніми творами;
- методiku підготовки учня до концертного виступу (академконцерти, іспити, концерти класу, конкурси, тощо);.

вміти як майбутній викладач:

- визначати рівень музично-художніх та технічних здібностей абітурієнтів;
- проводити урок з фаху зі студентами різного рівня підготовки;
- складати індивідуальний план з урахуванням ступеневого рівня підготовки;

аналізувати музичні твори різних жанрів і стилів, що виконуються відповідно до затвердженого репертуарного плану;

- планувати навчальний процес в цілому та до кожного уроку окремо;
- застосовувати в практичній діяльності знання, отримані з науково-методичної літератури, занять з фаху, історії виконавства, методики викладання гри на інструменті, творчих зустрічей з видатними майстрами музичного мистецтва;
- проводити концертні виступи студентів з наступним їх обговоренням;
- забезпечити високий рівень естетичного та етичного виховання студентів як майбутніх майстрів мистецтв.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики.

СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання:

ПНР 1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності

ПНР 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПНР 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПНР 5. Побудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПНР 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.

ПНР 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПНР 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача

Перелік тем

Тема 1. Специфіка викладання педагогічної практики у студентів-скрипалів

Тема 2. Вивчення музично-виконавського та педагогічного репертуару закладів вищої освіти

Тема 3. Роль музичної пам'яті в педагогічному і виконавському процесах.

Тема 4. Адаптація учня (студента) до інструменту.

Тема 5. Техніка лівої руки.

Тема 6. Гами, арпеджіо, подвійні ноти та акорди.

Тема 7. Зміна позиційних зон

Тема 8. Техніка правої руки

Тема 9. Координація правої та лівої руки при грі на скрипці.

Тема 10. Звуковисотне інтонування.

Тема 11. Прийоми гри.

Тема 12. Штрихи.

Тема 13. Техніка подвійних нот та акордів.

Тема 14. Основи аплікатури на скрипці.

Тема 15. Ритм.

Тема 16. Динаміка і музична виразність.

Тема 17. Свідомість, увага в навчанні та концертному виступі.

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття з викладачем, практичні заняття з учнем, самостійна робота студента.

Навчальні ресурси

Необхідний нотний матеріал скрипкового репертуару, музикознавча та методична література представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. Всі

необхідні додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

Поточний контроль. Студент у відповідності до навчальної дисципліни «Педагогічна практика» виконує певні види викладацької діяльності встановлені викладачем. Поточний контроль здійснюється протягом семестру. Контрольні завдання визначаються викладачем.

Підсумковий контроль навчальних досягнень студентів здійснюється у 2-му семестрі у формі заліку.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Знання педагогічного репертуару та складання контрольного уроку з пед.репертуару, проведення контрольних уроків, академ.концертів.	25
2.	Відвідування занять	5
3.	Самостійна робота (вивчення пед.репертуару, складання індивідуальних планів роботи з учнем та характеристики учня, ведення журналу обліку відвідування занять, ведення щоденника з проведеної роботи з учнем)	5
4.	Практична робота (систематичне проведення занять з учнем, відвідування показових уроків консультанта та його наступне обговорення)	15
5.	Залік	50
	Всього	100

Критерії оцінювання виконання програми та фахових знань студентів по 100-бальній шкалі

90-100-А (відмінно) – Яскрава гра учня (студента) із якісною реалізацією всіх технологічних компонентів виконавської майстерності: досконала інтонація, культура штрихів, виразна динаміка, блискуча техніка, відчуття форми та стилю творів, сценічний артистизм, тощо; Виконання всіх форм роботи без зауважень викладача.

82-89-В (добре) – Переконливий виступ учня (студента), але з наявністю деяких недоліків, як то: текстові неточності, недосконала інтонація, неритмічна техніка, недостатня динамічна виразність, не точне відчуття форми або стилю, тощо; виконання всіх форм роботи з урахуванням деяких зауважень викладача.

74-81-С (добре) – У виконанні наявні виконавські недоліки, хоча програма відповідає за складністю підготовці учня (студента). Непереконливе відтворення стильових особливостей твору.

64-73-D (задовільно) – Наявність суттєвих погрешностей у грі виконавця, як то: погано вивчений текст твору, помилки у техніці, не охайна інтонація, не виразна динаміка,

погане відчуття ансамблю, аморфність у формі, тощо; виконання переважної більшості вимог тематичного плану.

60-63-Е (задовільно) – Недостатня змістовність володіння засобами музичної виразності чи порушення формотворення, метроритмічної структури. Часткове виконання вимог

35-59-FX (незадовільно) – Програма виконана не в повному обсязі. Обмеженість музичних та технічних здібностей.

1-34- F (незадовільно) – Студент не засвоїв матеріал програми внаслідок порушення навчальної дисципліни та неприпустимого ставлення до предмета.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається відвідування відкритих уроків педагогів Академії та вищих закладів музичної освіти (в офлайн та онлайн форматах), концертів класу, майстер-класів, мистецьких конкурсів та фестивалів, перегляд відео-уроків і лекцій видатних виконавців та педагогів-методистів

Рекомендована література

1. Андрієвський І. Деякі проблеми розвитку української скрипкової школи в контексті еволюції європейської інструментальної музики // Науковий вісник НМАУ. – Вип. 14. – К., 2000.
2. Андрієвський І. Олексій Горохов – феномен виконавського стилю та педагогічної школи // Тези міжнародної науково-теоретичної конференції. – К., 2005.
3. Андрієвський І. Феномен школи в музично-виконавському мистецтві. // Тези міжнародної науково-теоретичної конференції. – К., 2005.
4. Боровік І. Український камерно-інструментальний ансамбль (Проблеми виконавства) – К., 1996.
5. Козін В. Гами і арпеджіо як універсальні вправи в навчальному процесі скрипаля. – ТОВ «Видавництво КІМ» – К., 2013.
6. Кюхлер Ф. Техніка правої руки скрипаля. – К., 1974.
7. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці. – К., 1977.
8. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці ч.1. – К., 1974; ч.2. – К.: Музична Україна, 1982.
9. Спренсіс О. В класі Богодара Которовича (про роль особистості в становленні української скрипкової школи) // Науковий вісник НМАУ. – Вип. 22. – К., 2002.
10. Юсов С. Видатні викладачі скрипкових класів Київської консерваторії // Українське музикознавство. - №25. – 1990. Горохов О. Техніка Паганіні (упорядн. Козін В.). – ТОВ «Видавництво КІМ», – К., 2011.
11. Юр'єв О. Виражальні можливості скрипкових штрихів. – К.: Музична Україна, 1974.

Допоміжна

1. Menuhin Y. Violin: Six Lessons with Yehudi Menuhin: Faber Music, 1974 - 144 p.
2. Galamian I. Principles of Violin Playing and Teaching: Dover Music Publications, 2013 - 128 p.
3. Beckmann M. Leopold Mozart: The Art of the Violin: Mozartiana Classics Salzburg, 2008 - 320 p.
4. Stowell R. Beethoven: Violin Concerto. – Cambridge : Cambridge University press, 1998 – 126 p.
5. Johnson J. Francesco Geminiani: The Art of Playing on the Violin: London: MDCCLI, 2010 - 68 p.